

Elementi elektronike

30.08.2019.

Ispit traje 3 sata. Studenti koji su položili kolokvijum rade zadatke 5-9 u trajanju od 2 sata. Na ispitu je dozvoljeno korišćenje samo pribora za pisanje i neprogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke za zadatku koji nije rađen u odgovarajući kvadratič upisati X. Ako je položen kolokvijum na naslovnoj strani u kvadratiće za zadatke 1-4 upisati KOLOKVIJUM. Za prolaz je potreban 51 poen uz uslov da se na zadacima označenim sa * (teorija) dobije više od 10 poena, odnosno više od 6 poena za studente koji su položili kolokvijum.

1.* (6 poena) Navesti mehanizme provođenja struje kod poluprovodnika. Ilustrovati navedene mehanizme odgovarajućim crtežima i izvršiti njihovu analizu. Napisati izraze za gustine struja koje teku u poluprovodniku pod dejstvom navedenih mehanizama. Navesti značenje svih veličina u ovim izrazima.

2.* (6 poena)

a) (3 poena) Izvršiti polarizaciju PNP tranzistora pomoću četiri otpornika i jednog izvora jednosmernog napona.

b) (3 poena) Izvesti izraz za baznu struju u kolu iz tačke (a), pod uslovom da tranzistor radi u aktivnom režimu. Smatrati da su poznati svi parametri kola i svi parametri tranzistora.

3. (14 poena) U kolu sa slike 3 poznato je $R_E = 100 \Omega$, $R_C = 20 \Omega$, $R_B = 500 \Omega$, $V_{BE} = 0.7 \text{ V}$, $V_{CES} = 0.2 \text{ V}$, $\beta = 100$. Odrediti i nacrtati karakteristiku prenosa $V_E(V_{CC})$ ako se napon napajanja menja u granicama $0 \text{ V} \leq V_{CC} \leq 15 \text{ V}$.

4. (14 poena)

Na slici 4 prikazan je jednostepeni pojačavač sa MOSFET tranzistorom u konfiguraciji sa zajedničkim drejnom.

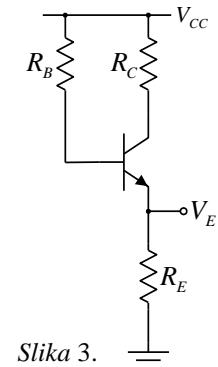
a) (4 poena) Izračunati napon na potrošaču V_I u odsustvu naizmeničnog pobudnog signala.

b) (8 poena) Nacrtati ekvivalentnu šemu pojačavača za male signale i izvesti izraze za naponsko pojačanje i izlaznu otpornost i strujno pojačanje ovog pojačavača.

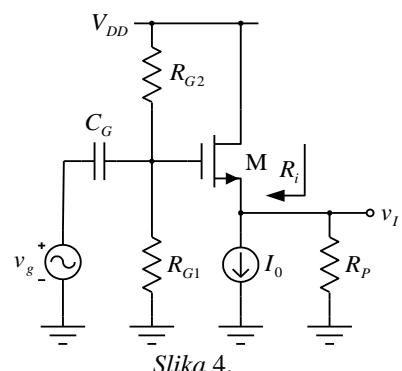
c) (2 poena) Izračunati vrednosti parametara pojačavača iz tačke (b).

Poznato je: $I_0 = 3 \text{ mA}$, $V_{DD} = 10 \text{ V}$, $R_{G1} = 70 \text{ k}\Omega$, $R_{G2} = 30 \text{ k}\Omega$, $R_P = 4 \text{ k}\Omega$, $V_t = 2 \text{ V}$, $k_n = 8 \text{ mA/V}^2$,

$C_G = \infty$.

Slika 3.

Slika 4.

5.* (10 poena)

a) (6 poena) Nacrtati električnu šemu komparatora sa pozitivnom povratnom spregom (Šmitov komparator) i izvesti izraze za pragove okidanja i širinu histerezisa.

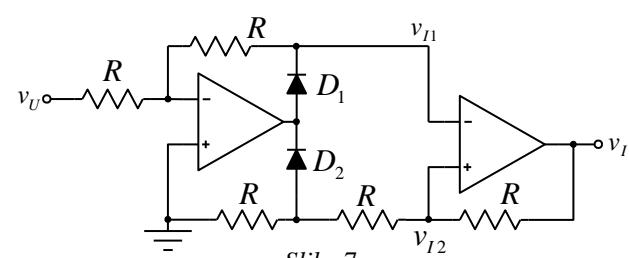
b) (4 poena) Pomoću vremenskih dijagrama signala prikazati rad komparatora sa pozitivnom povratnom spregom. Na dijagramu treba predstaviti ulazni signal (sami birate talasni oblik ulaznog signala), signal na izlazu i referentni ulazni signal.

6.* (10 poena)

a) (4 poena) Skicirati funkciju prenosa realnog logičkog invertora. Na crtežima obeležiti karakteristične veličine. Napisati izraze za margine šuma.

b) (4 poena) Nacrtati šemu NMOS logičkog invertora sa otpornim opterećenjem. Skicirati karakteristiku prenosa i označiti oblasti i režime rada tranzistora.

c) (2 poena) Nacrtati električnu šemu dvoulaznog CMOS ILI kola.

Slika 7.

7. (14 poena) Za kolo sa slike 7 odrediti i nacrtati zavisnost $v_I(v_U)$. Smatrati da se ulazni napon menja u opsegu $-5 \text{ V} \leq v_U \leq 5 \text{ V}$ i da su operacioni pojačavači i diode idealni. Poznato je: $R = 1 \text{ k}\Omega$.

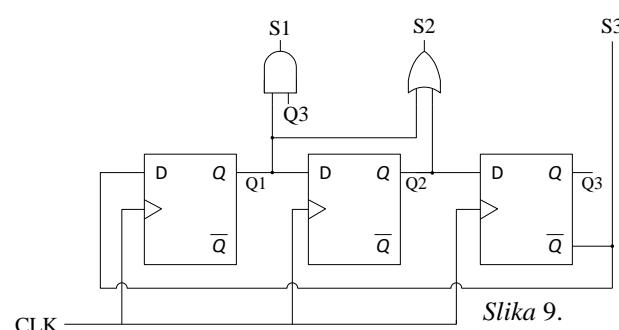
8. (14 poena) Kombinaciona mreža služi za računanje izraza $Y = A \times 2^B$, gde su $A = a_1 a_0$ i $B = b_1 b_0$ dvobitni neoznačeni binarni brojevi pri čemu B ne može imati vrednost 3.

a) (4 poena) Popuniti kombinacionu tablicu za mrežu koja obavlja zadatu funkciju.

b) (5 poena) Realizovati kombinacionu mrežu korišćenjem minimalnog broja osnovnih logičkih kola.

c) (5 poena) Realizovati kombinacionu mrežu korišćenjem samo dvoulaznih NI kola.

9. (12 poena) Pomoću vremenskih dijagrama signala S3, S2 i S1 ilustrovati rad brojača sa slike 9. Pretpostaviti da su u početnom trenutku svi flipflopovi bili resetovani. Odrediti moduo brojanja brojača (signali S3, S2 i S1 su izlazi brojača).

Slika 9.